

UNIVERSITAT

ROVIRA i VIRGILI

**INFORME de la
SINDICATURA
de GREUGES**

2020 - 2021

Aniversari
Universitat
Rovira i Virgili

PRESENTACIÓ

El curs 20-21 ha estat especial a causa de la pandèmia per la covid-19: la Generalitat de Catalunya, d'acord amb totes les universitats catalanes i amb l'AQU, va declarar l'excepcionalitat del curs per donar cabuda a modificacions en les previsions dels plans d'estudis. Ha estat un curs molt difícil per a tots els membres de la comunitat universitària: l'alumnat ha hagut de seguir les classes i fer proves d'avaluació a través d'entorns virtuals, el professorat ha hagut d'adaptar la docència a una nova realitat, i el personal d'administració i serveis ha treballat en línia des de casa seva o presencialment assistint per torns als llocs de treball. Aquesta situació s'ha projectat també a la Sindicatura de Greuges, ja que han arribat temes que en altres circumstàncies no haurien arribat; en són exemples les queixes sobre disminució d'hores de pràctiques externes en alguns graus o sobre les possibles exempcions del compliment de les normes de seguretat per circumstàncies personals de salut.

En tot cas, com ja vaig dir a l'informe presentat a la sessió del Claustre virtual del novembre del 2020, crec que tots els estaments de la Universitat han mantingut l'activitat, han acomplert les seves funcions, i han estat a l'altura d'un repte de gran magnitud com el de la pandèmia per la covid-19.

En aquest segon any de mandat em vaig proposar donar a conèixer la Sindicatura als membres de la comunitat universitària, sobretot a l'alumnat. Amb aquesta finalitat vaig preparar un document sobre els trets més importants que la identifiquen i vaig demanar a les persones responsables dels ensenyaments que el posessin a disposició de l'alumnat; el document es va redactar també en castellà i en anglès, especialment per als estudiants de doctorat, que, segons el resultat d'una enquesta, desconexien l'existència de la Sindicatura. Les visites programades als campus universitaris van haver de suspendre's, però ja estan previstes les que s'organitzaran durant aquest curs acadèmic.

Fent una anàlisi global de les temàtiques presentades a la Sindicatura, l'experiència del curs anterior i del que ara presento l'informe m'ha permès comprovar que l'estudiantat no coneix prou la normativa interna de la Universitat, especialment la Normativa de matrícula. Per això vaig demanar també a les persones responsables dels ensenyaments que en facin tota la difusió.

La relació de la Sindicatura de la URV amb les sindicatures de les altres universitats de Catalunya i de l'Estat funciona amb agilitat; els síndics i síndiques compartim informacions, organitzem trobades, virtuals durant aquest curs, i estem creant de manera progressiva un cos de coneixement valuós per analitzar problemàtiques comunes. Vull posar l'exemple del tema de la salut mental, que la pandèmia ha agreujat de manera visible entre la joventut. Totes les sindicatures n'hem pres consciència i n'hem parlat amb els vicerektorats competents. En el nostre cas, el vicerektorat que porta la Dra. Cori Camps em va informar sobre iniciatives de la nostra universitat que jo desconeixia. Una altra qüestió que hem debatut entre les sindicatures ha estat el projecte de llei sobre convivència universitària, que representarà un pas endavant per a la vida interna de cada universitat.

La relació entre la Sindicatura de Greuges i el Consell Social continua sent molt fructífera; el Consell, en ple, escolta cada any l'informe del curs anterior que abans s'ha presentat al Claustre i s'interessa per qüestions concretes de repercussió social, la qual cosa resulta molt estimulant per a la tasca de la Sindicatura.

D'altra banda, la Sindicatura pot adreçar-se a qualsevol membre de la comunitat universitària per qüestions relacionades amb els temes que se li presentin; vull deixar palès el meu agraïment a totes les persones a qui m'he dirigit, que sempre m'han facilitat la informació i els aclariments que els he demanat.

No vull finalitzar aquesta breu presentació sense agrair a la Sra. Maria Ardèvol Andrés la seva ajuda constant, ja que s'encarrega de la tasca diària de la Sindicatura.

ACTUACIONS

► ACTUACIONS EN GENERAL

La tasca de síndica té diferents vessants, tots enriquidors: es presenten temes en què es pot ajudar les persones que s'han adreçat a la Sindicatura amb una opinió, un consell, de vegades simplement escoltant-les. També hi arriben qüestions que la sindicatura pot fer una gestió per superar-los; en canvi, d'altres, malauradament, no es poden superar ni amb consells ni amb gestions. També n'hi ha que són qüestions en què la normativa és clara i no dona lloc a interpretacions; per aquest motiu insisteixo, tal com vaig fer en l'informe de fa un any, en la necessitat que els alumnes coneguin la normativa interna de la universitat que els afecta.

El fet que a la nostra universitat la Sindicatura treballa per a tota la comunitat universitària resulta molt enriquidor per la mateixa tasca, ja que permet conèixer les diferents problemàtiques de la vida interna; la universitat és una realitat molt estimulante, molt plural i cada col·lectiu té una vida pròpia i una forma de funcionament. Tots els col·lectius convergeixen en una finalitat comuna: oferir a la societat el servei de docència, recerca, transferència de coneixement i compromís social que necessita per progressar. La Universitat té, doncs, a les seves mans preparar les generacions que en el futur portaran el pes del desenvolupament del territori.

La internacionalització també s'ha incorporat a la Sindicatura. Des del punt de vista quantitatiu, hi arriben problemàtiques d'alumnes Erasmus que fa uns anys no es produïen, perquè el volum d'estudiants que venen a casa nostra o que marxen ha augmentat de manera significativa. Sens dubte, és un signe de vitalitat molt satisfactori. Seria desitjable que les ajudes per poder fer estades internacionals es multipliquessin, ja que és evident que un nombre important dels nostres estudiants, per raons econòmiques, no poden gaudir d'aquesta experiència tan enriquidora.

► ACTUACIONS D'ATENCIÓ I ORIENTACIÓ

Durant aquest curs han augmentat les actuacions que tenen l'origen en sol·licituds de consell que demanen membres de la comunitat universitària, la qual cosa suposa un senyal de confiança en la Sindicatura. Normalment les persones sol·licitants pertanyen al PDI i les consultes es relacionen especialment amb temes vinculats amb els estudiants. Hi ha membres del professorat que tenen dubtes sobre la conveniència o no d'aconsejar sobre actuacions concretes. També hi ha sol·licituds d'actuació relacionades amb normatives internes de la Universitat. Altres vegades s'interessen per conèixer si hi ha normatives o no sobre qüestions concretes o sobre la interpretació de normatives existents.

A la Sindicatura també arriben opinions de membres de la comunitat universitària l'objectiu de les quals és posar de manifest una situació determinada en què demanen explícitament la no intervenció de la Sindicatura.

► QUEIXES

La majoria de queixes les presenta l'estudiantat: horaris, proves d'avaluació, pràctiques externes, però l'àmbit que n'aglutina més sens dubte és el dels temes relacionats amb la Normativa de matrícula (terminis, especialment dates per anul·lar una matrícula ja formalitzada, nombre de crèdits màxim i mínim de què s'han de matricular, dret a seguir les classes en el cas d'alumnes que pertanyen a plans d'estudis ja obsolets). Vaig demanar als responsables d'ensenyament que transmetessin a l'estudiantat la conveniència de conèixer la Normativa de matrícula i els agraeixo que així ho han fet, especialment en les sessions de benvinguda als nous alumnes.

En aquest punt introdueixo un comentari relacionat amb consultes o queixes perquè les entitats que col·laboren amb la Universitat oferint places de pràctiques externes exigeixen la vacuna covid als alumnes que acullen. Al meu parer aquesta exigència és lícita i, en qualsevol cas, la resposta de la Sindicatura ha estat que la Universitat ha de respectar les condicions plantejades per les entitats en aquest sentit.

El col·lectiu del PDI presenta queixes sobretot relacionades amb les obligacions docents, malgrat que durant aquest curs he rebut diverses qüestions de professorat associat relacionades amb la seva situació laboral i les seves expectatives. He tingut també alguna queixa sobre distribució i assignació de beques predoctorals.

El col·lectiu del PAS s'ha dirigit a la Sindicatura en poques ocasions. Però vull esmentar una queixa presentada per un membre del PAS que va originar una actuació d'ofici de la Sindicatura relacionada amb la tramitació purament administrativa d'una sol·licitud.

En tot cas vull comentar que no resulta fàcil fer una tipologia de queixes. La nostra universitat posa al servei de la Sindicatura una base de dades molt eficaç, que permet introduir i categoritzar els assumptes, comparar estadísticament les dades de cada exercici amb les d'altres exercicis i, per tant, fer anàlisis no només numèriques. El que és més difícil és, però, classificar la tipologia de queixes, ja que cada una té la seva singularitat.

► ACTUACIONS D'OFICI

Tot i que no queden prou reflectides en els percentatges que consten a l'informe, la Sindicatura ha fet diverses actuacions d'ofici que s'han originat en situacions comentades amb síndics d'altres universitats i que consten com a activitats institucionals. En vull destacar una, relacionada amb el Decret pel qual es fixen els preus dels serveis acadèmics a la universitat pública de Catalunya. El Decret estableix l'obligatorietat de les universitats públiques de fraccionar el preu de la matrícula com a mínim en dos terminis i també dels efectes dels impagaments. La Sindicatura va reunir informació d'altres universitats per estudiar la possibilitat d'un tracte singular en relació amb aquests efectes.

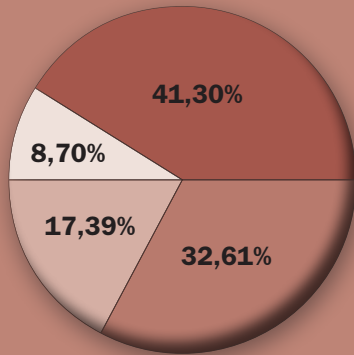
► ACTIVITATS INSTITUCIONALS

El nombre d'activitats institucionals ha crescut de manera significativa respecte a altres exercicis. Així doncs, la Sindicatura ha mantingut una presència activa en tots els esdeveniments en què aquests òrgans universitaris tenen protagonisme. Hi ha reunions periòdiques de sindicatures de les universitats catalanes, de les universitats de la Xarxa Vives, que són les que estan ubicades en territoris de parla catalana, i de les universitats de l'Estat espanyol. A més, el projecte de Llei sobre convivència universitària que es troba en fase parlamentària avançada ha donat lloc a debats i contrastos d'opinions entre els diferents síndics de les universitats de l'Estat. El projecte que es va donar a conèixer en un primer moment era clarament invasiu pel que fa a l'autonomia universitària. Sembla que parlamentàriament hi ha consens suficient per aprovar una Llei més respectuosa, que preveu que les universitats tinguin unitats per solucionar conflictes de manera alternativa. D'altra banda, la mateixa Llei preveu el règim disciplinari, aspecte que fins ara ha mantingut vigent una disposició preconstitucional i allunyada dels valors actuals. Les sindicatures de l'Estat també van organitzar un seminari web sobre docència en línia i protecció de dades, que va ser interessant fins i tot per un cas plantejat a aquesta Sindicatura per un PDI que va considerar que uns alumnes no havien respectat el seu dret a la pròpia imatge.

La Sindicatura de Greuges de Catalunya va presentar l'informe anual al Parlament de Catalunya, en què es pot trobar un capítol dedicat a "Universitats, cultura i llengua". El text destaca l'impacte de les mesures de contenció de la covid-19 i també l'esforç de recerca sobre la malaltia que s'ha fet a les universitats. Alhora, recomana regular el dret a l'aturada acadèmica i a la llibertat ideològica en l'àmbit de la universitat.

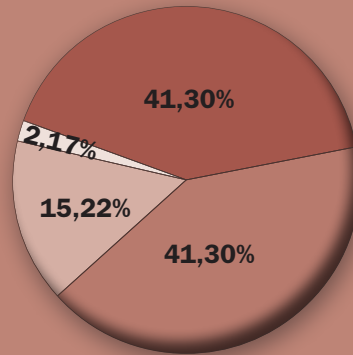
Com a síndica de la Universitat he assistit a diversos actes institucionals, sobretot de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Tarragona.

▶ TIPUS D'ACTUACIÓ

● Queixes	19
● Institucional	15
● Atenció i orientació	8
● D'ofici	4

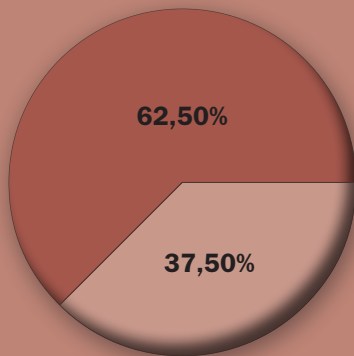
▶ ESTAMENTS RECLAMANTS

● Altres (ofici o institucionals)	19
● Estudiants	19
● PDI	7
● PAS	1

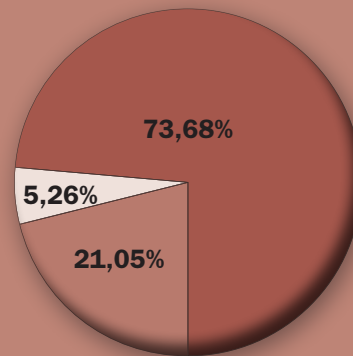
▶ NOMBRE D'ACTUACIONS PER ESTAMENTS

ATENCIÓ I ORIENTACIÓ

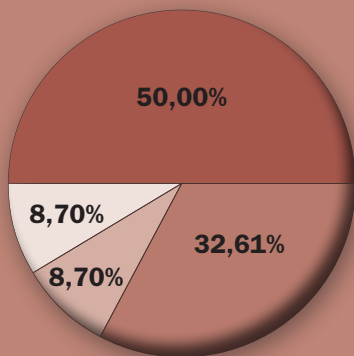
● Estudiants	5
● PDI	3

QUEIXES

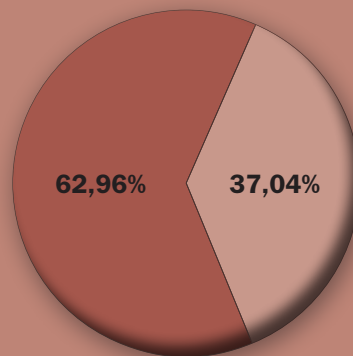
● Estudiants	14
● PAS	4
● PDI	1

▶ INICIATIVA D'ACTUACIÓ

● Individual	23
● Institucional	15
● Col·lectiva	4
● D'ofici	4

▶ GÈNERE DELS RECLAMANTS

● Dona	17
● Home	10

CONSIDERACIONS FINALS

L'informe d'aquest curs acadèmic necessàriament tracta de manera protagonista de les limitacions de l'activitat de la Universitat causades per la pandèmia. La no presencialitat a les aules i als llocs de treball ha estat la línia constant de tot el curs 20-21. Veure els campus buits i silenciosos transmet una sensació desoladora, ha estat una experiència en què tothom, sense excepció, hem reflexionat sobre la nostra manera d'entendre el present i de projectar el futur. Tots els estaments de la Universitat han manifestat aptitud per afrontar la situació, i s'ha pogut disposar de les eines i l'ajuda necessàries; alumnat, professorat i personal d'administració i serveis han mantingut l'activitat i han assolit els objectius que els pertoquen, de manera que la URV ha continuat la seva tasca.

A l'informe de la rectora presentat en l'acte institucional d'inauguració del curs 21-22, probablement el primer que ha pogut recuperar la presencialitat, es va posar de manifest que s'havien defensat tesis doctorals en un nombre equivalent als cursos anteriors, s'havien assolit títols de grau o màster també de manera equivalent i s'havien dut a terme activitats de transferència de coneixement. El nombre d'estudiants matriculats en aquest curs s'ha mantingut i fins i tot ha augmentat en alguns ensenyaments, s'han posat en marxa nous ensenyaments, i el Consell de Govern i el Claustre s'han reunit en sessions virtuals, en què s'ha pogut debatre i prendre les decisions necessàries.

La Sindicatura de Greuges ha constatat que el nivell de confiança en aquest òrgan ha augmentat i que les persones que formen els diferents col·lectius hi veuen una instància de garantia i de suport.

Les sol·licituds d'atenció i orientació han augmentat, la qual cosa resulta satisfactòria perquè significa que la Sindicatura té projecció en la vida universitària.

Pel que fa a les activitats institucionals, també s'han incrementat, ja que el nivell de treball comú i de confiança amb les altres sindicatures de les universitats catalanes, les de la Xarxa Vives o de l'Estat és molt fructífer i enriquidor.

En definitiva, la Universitat continua caminant pel seu espai territorial, s'internacionalitza de manera constant i progressa en el consorci de les universitats estatals i en el món global.

ENCARNACIÓ RICART MARTÍ

Síndica de Greuges de la Universitat Rovira i Virgili

www.urv.cat

Sindicatura de Greuges

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Edifici Rectorat

C. Escorxador s/n

43003 Tarragona

Tels. 977 55 81 02 / 977 55 80 41

sindica@urv.cat

www.urv.cat/universitat/sindicatura_greuges.html